



**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT**

Lovavdelingen

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref.
10/2311-1 GA

Vår ref.
201010364 EO KG/mk

Dato
05.10.2010

Vurdering av kommunal- og regionalministerens habilitet

1. Innledning

Vi viser til brev 24. september 2010 fra Kommunal- og regionaldepartementet med anmodning om Lovavdelingens vurdering av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete og statssekretær Dag Henrik Sandbakkens habilitet ved behandlingen av en søknad om økonomisk tilskudd til Energiråd Innlandet AS. Bakgrunnen for henvendelsen er at Senterpartiet i 2009 mottok økonomisk støtte fra Eidsiva Energi AS.

I det følgende vil vi først gjengi de aktuelle faktiske forhold slik disse fremgår av Kommunal- og regionaldepartementets brev (punkt 2 nedenfor). Som det fremgår av punkt 2, legger vi også til grunn enkelte opplysninger som vi har mottatt fra Olje- og energidepartementet, i anledning anmodning om vurdering av habilitet for olje- og energiministeren.

Lovavdelingens vurdering av habilitetsspørsmålene fremgår av punkt 3.

2. Faktiske opplysninger

I Kommunal- og regionaldepartementets brev er det gitt følgende redegjørelse for saken vedrørende Energiråd Innlandet AS:

"Energiråd Innlandet (EI) søkte i brev 14. januar 2010 Kommunal- og regionaldepartementet om kr 1.000.000,- pr år til etablering av et pilotprosjekt i 2010-2012, til sammen kr 3.000.000,-. Pengene skulle gå til etablering av et pilotprosjekt for lokalt og regionalt arbeid med energieffektivisering, og uttesting av en modell for nyttig og praktisk samarbeid mellom innbyggerne, kommunene og det regionale energirådkontoret. Prosjektbudsjettet var på til

sammen kr 4.000,000,-.

Energiråd Innlandet AS er et regionalt, ikke-kommersielt, frittstående og uavhengig kompetansesenter eid av Oppland fylkeskommune (33%), Hedmark fylkeskommune (33%) og Eidsiva Energi AS (34%), (jf Årsberetning 2009 på hjemmesidene til Energiråd Innlandet). EI har også fått støtte fra EUs energiprogram "Intelligent Energy Europe". EI skal jobbe med informasjon og holdningsskapende arbeid rettet mot offentlig sektor, privat næringsliv og husholdninger for å fremme energieffektivisering og miljøvennlig omlegging av energibruk.

Søknaden fra Energiråd Innlandet ble vurdert i forhold til prosjektskjønnsmidlene, jf statsbudsjettet kap 571, post 64 Skjønnsstilskudd. KRD fordeler årlig en del av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner etter skjønn. Innenfor skjønnsrammen ligger prosjektskjønnsmidler, som er tilskudd til utviklings- og utredningsprosjekter. Tildelingen av prosjektskjønnsmidler er basert på en skjønnsmessig vurdering der det er gitt retningslinjer for tildeling. Retningslinjene framgår på side 86 i Prop. 1 S (2009-2010) Statsbudsjettet 2010.

Etter retningslinjene kan det gis tilskudd til utviklings- og fornyingsprosjekter med lærings-effekt i kommuner og fylkeskommuner. Tilskudd blir primært gitt på grunnlag av søknader fra kommuner og/eller fylkeskommuner, samt til prosjekter som blir gjennomført i samarbeid med, eller er initiert av KS. Det er også åpnet for at KRD selv kan initiere utviklingsprosjekter eller utviklingsprogrammer i et utvalg av kommuner/fylkeskommuner. I retningslinjene er det sagt at søknader fra flere kommuner og samarbeidspartnere blir prioritert framfor søknader fra enkeltkommuner/-fylkeskommuner. Dersom tilskudd blir gitt til andre enn kommuner, fylkeskommuner, KS eller andre departementer, skal det gå klart fram at søkeren opptre på vegne av noen bestemt angitte kommuner/fylkeskommuner, at disse vil delta i utviklingsarbeidet og dra nytte av tiltaket.

Saksgangen har vært som følger:

Det var et møte i departementet 17. desember 2009, der Energiråd Innlandet ønsket å redegjøre for sin virksomhet. Fra departementet var statssekretær Dag Henrik Sandbakken og representanter fra administrasjonen til stede. Fra Energiråd Innlandet møtte Maren Kyllingstad (styreleder), Martin Skramstad (styrets nestleder), Elisabeth Frydenlund (styremedlem) og Erik Longva (daglig leder). Stortingsrepresentant Torstein Rudihagen var også til stede.

Første søknad fra Energiråd Innlandet, datert 14. januar 2010, ble mottatt i KRD 21. januar 2010. Fagavdelingen i departementet tilrådte ikke å støtte søknaden, fordi den var mangelfull på flere punkter. I samråd med politisk ledelse ba administrasjonen i KRD derfor i telefonsamtale i slutten av mai Energiråd Innlandet utdype enkelte punkter i en revidert søknad. Denne ble sendt departementet 21. juni 2010. Prosjektperioden i revidert søknad var 2010-2013.

Fagavdelingen i departementet tilrådte prinsipalt at den reviderte søknaden ble avslått, først og fremst fordi prosjektet hadde karakter av utvidelse av ordinær virksomhet. Subsidiært ble det anbefalt å gi tilsagn om støtte med et mindre beløp enn det omsøkte.

Statsråd Navarsete avklarte i slutten av juni 2010 i samsvar med fagavdelingens subsidiære tilråding om redusert beløp at prosjektet skulle gis støtte med inntil kr 1.500.000,- inkl mva over statsbudsjettets kapittel 571, post 64, i perioden 2010-2013, dvs. 50% av omsøkt beløp. Inntil kr

300.000,- av denne summen skulle innvilges for 2010. Forutsetningen for støtte var at midlene ikke kunne gå til drift, jfr. administrasjonens hovedargument for å avslå søknaden. Statssekretær Dag Henrik Sandbakken deltok i behandlingen av saken i politisk ledelse.

Departementet mener avgjørelsen ligger innenfor rammen av den skjønnsmessige vurdering som kan legges til grunn ved behandling av søknader om midler fra prosjektskjønnet, jf fagavdelingens subsidiære tilråding.

Tilsagnsbrev fra KRD ble sendt 1. juli 2010.”

Ved Kommunal- og regionaldepartementets brev lå den redegjørelsen som Senterpartiet hadde lagt ut på nettet om de økonomiske bidragene partiet i 2009 fikk fra Eidsiva Energi AS og Troms Kraft AS:

”[22.09.10 18:06]

Senterpartiet har i mange år hatt fornybar energi som en viktig sak. I sitt programarbeid gjennom 2008 løftet partiet fram fornybar energi som et viktig satsingsområde i sin politikk for den neste stortingsperioden.

Bakgrunn:

Senterpartiet har i mange år hatt fornybar energi som en viktig sak. I sitt programarbeid gjennom 2008 løftet partiet fram fornybar energi som et viktig satsingsområde i sin politikk for den neste stortingsperioden. Dette var godt kjent både innenfor og utenfor partiet.

Vi jobbet med kunnskapsbygging omkring temaet og var også opptatt av formidling av denne kunnskapen.

Steinar Dvergsdal (styreleder, Felleskjøpet Agri) signaliserte i et møte med vår generalsekretær Ivar Egeberg den 20. november 2008 at dette også var noe de var opptatt av, og luftet tanken om et fornybarprosjekt.

På bakgrunn av kontakten med Dvergsdal skrev Ivar Egeberg et notat til Senterpartiets arbeidsutvalg sitt møte 10.12.2008 der han redegjør for prosjektet. I notatet fra generalsekretæren ble ingen bedrifter nevnt.

Hva omhandlet prosjektet?

Målet var å sette fornybar energi på dagsorden, løfte opp kunnskapen om næringen og dens rammevilkår samt formidle dette videre. Rapporten og arbeidet knyttet til dette, skulle kunne brukes av alle som ønsket å sette fokus på fornybar energi, og ingen skulle ha særrettigheter til bruk av rapporten. Rapporten som ble lagt fram, er en ren fagrapport og er partinøytral.

Prosjektgruppen bestemte seg etter hvert også for å lage en informasjonsvideo i egen regi om fornybar energi. Det ble laget en basisfilm og videoen var laget slik at de som ønsket det kunne legge til et eget filmkutt til slutt.

Filmen med eget kutt med Liv Signe Navarsete er brukt av Senterpartiet. Så langt vi har oversikt over, har andre aktører – blant andre Eidsiva, brukt denne filmen uten filmkutt med Liv Signe Navarsete.

Informasjon til partiledelsen

Senterpartiets arbeidsutvalg får i møte 10. desember 2008 informasjon om "Fornybar energi – et informasjonsprosjekt fram til valget" av generalsekretæren.

Det opplyses en del navn som kan være aktuelle for å delta i en uavhengig arbeidsgruppe under ledelse av Steinar Dvergsdal. Det understrekes at det ikke er en Sp-gruppe, men var å betrakte som ei faggruppe som støtte til partiets politiske verksted innen energi- og miljøpolitikk.

Videre er det en forutsetning for prosjektet at det finansieres av de involverte bedriftene. Det framgår ikke av notatet hvilke bedrifter som er involvert. Det fremholdes at i tillegg til dekning av kostnader ble det forventet at Senterpartiet skulle stå igjen med midler, anslått til cirka 500.000 kroner.

Av protokollen fra møtet framgår det at arbeidsutvalget stilte seg positive til at arbeidet med prosjektet videreføres. Arbeidsutvalget vedtok å ta saken til orientering.

I mai og juni 2009 framgår det av saksframlegg for Senterpartiets arbeidsutvalg og sentralstyre at det under budsjettposten "Eksterne bidrag" vil komme et nettobidrag fra "Fornybaralliansen" på 400.000 kroner. Ingen bedrifter er nevnt.

På partiets sentralstyremøte 24. mars 2010 står det i en merknad til regnskapet for 2009 at Senterpartiet har mottatt 500.000 kroner fra Eidsiva Energi.

På landsstyremøtet 9. og 10. april 2010 går en gjennom regnskapet for 2009, der det står i en merknad at Eidsiva Energi har gitt 500.000 kroner.

Økonomi

Partiets gjennomgang viser at prosjektgruppen anslo et kostnadsestimat på cirka 1 million kroner, men det ble ikke ført eget prosjektrengskap. Utarbeidelse av rapporten ble vesentlig rimeligere enn antatt. Trykkekostnadene for rapporten ble betalt direkte av Norske Felleskjøpet. Produksjonskostnadene for videoen ble betalt av Eidsiva Energi.

Det var ingen avtale knyttet til bruken av midlene til partiet og de ble innrapportert til SSB som partistøtte i henhold til partifinansieringsloven.

Gjennomgangen viser at første dokumenterbare kontakt mellom generalsekretær Ivar Egeberg og Eidsiva Energi om økonomisk bidrag, skjer 14.01.2009. Faktura er utstedt 27. juli 2009, og betalt 6. august 2009.

Videre er første kontakt mellom vår generalsekretær og Troms Kraft om økonomisk bidrag 16.08.2009. Faktura utstedt er 27. august 2009, og betalt 5. oktober 2009.

Det var ingen avtale knyttet til bruken av disse midlene, noe som ble bekreftet av Eidsiva etter deres styremøte 21.09.2010.

Forholdet til Troms Kraft

20. mai 2009 i Sps arbeidsutvalg ble det redegjort for hvordan en ville fordele støtten fra sentralstyret på 1,035 millioner kroner til fylkeslagene. For de 550.000 kronene til Finnmark, Troms og Nordland ble det gitt uttrykk for at:

- En del av politikktutviklinga vil gå til å utvikle en egen Nord-Norge-politikk, gjennom et Nord-Norge-prosjekt som samler:

Politikktutvikling, store kommuner, organisasjonsutvikling, fornybar satsing og valgkamp.

Som vist til overfor i notatet, var den første kontakten mellom Troms Kraft og Senterpartiet 16. august samme år. Det er ingen sammenheng mellom støtten fra Troms Kraft og overføringen til Troms Sp. Troms Sp var ukjent med støtten fra Troms Kraft til Senterpartiets hovedorganisasjon, inntil dette ble offentlig kjent i media i september 2010.”

På bakgrunn av denne redegjørelsen legger vi til grunn at Eidsiva Energi AS betalte 500 000 kroner til Senterpartiets hovedorganisasjon 6. august 2009. I partifinansieringsregisteret (www.partifinansiering.no) er det gitt følgende opplysninger om eksterne økonomiske bidrag på 30 000 kroner eller mer til Senterpartiets hovedorganisasjon i 2009:

Navn	Adresse	Sum
Fagforbundet	pb 7003 St. Olavs pl. 0130 Oslo	2 050 000
LO	Youngs gate 11, 0181 Oslo	500 000
Eidsiva Energi AS	pb. 4100, 2307 Hamar	500 000
Troms Kraft AS	Evjenvegen 34, 9291 Tromsø	200 000
Glommen skog BA	pb. 1329 Vestad, 2405 Elverum	150 000
Fellesforbundet	Youngs gate 11, 0181 Oslo	120 000
Norsk sjømannsforbund	pb. 2000 Vika, 0125 Oslo	50 000
Norsk arbeidsmandforbund	Møllergata 3, 0179 Oslo	30 000

Til sammenligning nevnes at Senterpartiets hovedorganisasjon ifølge partifinansieringsregisteret i 2009 mottok 16 millioner kroner i statsstøtte og 5,2 millioner kroner i kontingent.

Det fremgår av bilag 2 og 5 til Olje- og energidepartementets brev 29. september 2010 til Lovavdelingen at konsernsjefen i Eidsiva Energi AS, Ola Mørkved Rinnan, var engasjert i arbeidet med det såkalte fornybarprosjektet, som var foranledningen til at Senterpartiet mottok bidrag fra Eidsiva Energi AS.

I brevet fra Kommunal- og regionaldepartementet er det gitt følgende redegjørelse for statsråd Navarsete og statssekretær Sandbakkens kjennskap til det økonomiske bidraget fra Eidsiva Energi AS:

”Statsråd Navarsete opplyser at hun første gang ble kjent med hvilke virksomheter som sto bak den økonomiske støtten til Senterpartiet våren 2009. Statssekretær Sandbakken opplyser at han første gang ble kjent med hvilke virksomheter som sto bak støtten, i begynnelsen av september 2010. Han deltok ikke på landsstyremøtet i april 2010, og som observatør mottar han heller ikke saksdokumentene til landsstyremøtene.”

3. Lovavdelingens vurdering

3.1 Innledning

Det hører under Lovavdelingens oppgaver å vurdere spørsmål om habilitet i tilfeller der departementene anmoder om en slik vurdering. Som oftest anmodes det om en vurdering av hvordan en bør forholde seg ved fremtidig saksbehandling. Habilitetsvurderingen skjer på grunnlag av den beskrivelsen av de faktiske forholdene som gis av det departementet som ber om vurderingen, i dette tilfellet supplert med opplysninger som fremgår av vedlegg til brev 29. september 2010 fra Olje- og energidepartementet, jf. punkt 2 ovenfor. Vi foretar ikke egne undersøkelser av det faktiske grunnlaget.

3.2 Generelle utgangspunkter for habilitetsvurderingen

Forvaltningslovens regler om inhabilitet gjelder for offentlige tjenestemenn og andre som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, jf. forvaltningsloven § 10 første punktum, herunder for statsråder i egenskap av departementssjef. Forvaltningslovens habilitetsregler gjelder ikke for statsråder ”i egenskap av regjeringsmedlem”, jf. § 10 annet punktum, det vil si når de opptrer i Stortinget og i regjeringskonferanse, forberedende statsråd og statsråd. Ut fra det opplyste legger vi til grunn at søknaden fra Energi Innlandet AS om økonomisk støtte ble behandlet av statsråd Navarsete i egenskap av leder for Kommunal- og regionaldepartementet.

Forvaltningsloven § 6 lyder:

”§ 6 (*habilitetskrav*).

En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a) når han selv er part i saken;
- b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken;
- c) når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part;
- d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;
- e) når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for, et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommune, et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenstemannens tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke hans standpunkt og verken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete.

Rekkevidden av annet og fjerde ledd kan fastlegges nærmere ved forskrifter som gis av Kongen.”

Inhabilitetsreglene i forvaltningsloven § 6 kommer til anvendelse i saker der det er aktuelt å fatte en ”avgjørelse”. For hva som er en avgjørelse i lovens forstand, viser vi til Woxholth, Forvaltningsloven med kommentarer (4. utgave 2006) side 135–136 og Eckhoff/Smith, Forvaltningsrett (9. utgave 2010) side 224. Avgjørelsen av søknaden fra Energiråd Innlandet AS er en ”avgjørelse” som omfattes av inhabilitetsreglene.

Ingen av de absolutte inhabilitetsgrunnene i § 6 første ledd kommer til anvendelse i saken her. Spørsmålet blir dermed om det økonomiske bidraget fra Eidsiva Energi AS til Senterpartiet utgjør ”særegne forhold ... som er egnet til å svekke tilliten til” at kommunal- og regionalminister Navarsete og statssekretær Sandbakken har behandlet søknaden om økonomisk støtte fra Energiråd Innlandet AS på en upartisk måte, jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd.

Det er ingen tvil om at økonomisk støtte er blant de typer av forhold som kan være egnet til å svekke tilliten til en tjenestemanns upartiskhet, og således medføre inhabilitet etter forvaltningsloven § 6. Økonomiske disposisjoner har ofte et element av gjensidighet, slik at det kan være nærliggende å anta at det knytter seg forventninger om gjenytelser til slike bidrag. Støtte til politiske partier står imidlertid i noen grad i en særstilling, ved at støtten i mange tilfeller vil være gitt ikke for å oppnå konkrete, individuelle ytelser, men for å gi partiet økte muligheter til å få gjennomført sin politikk. Demokratifinansieringsutvalget ga for sin del følgende beskrivelse (NOU 2004: 25 Penger teller, men stemmer avgjør, side 32):

”I prinsippet er det tre måter penger kan konverteres til innflytelse på. For det første kan bidragsyter observere partiene og deres programmer, for så å bestemme seg for finansielt å støtte det program han eller hun liker best. Dette i håp om å øke programmets vannersjanser. For det andre kan bidragsyter gi i forventning om å bli konsultert dersom mottaker i fremtiden kommer i en maktposisjon, og kan treffe beslutninger som berører bidragsyters interesser. ... For det tredje kan bidragsyter fremme forslag om at et parti endrer sitt program som en motytelse for et finansielt bidrag. Den siste måten å gjøre private penger gjeldene på i politikken kan være mer betenkelig enn de to første. Det er likevel ikke vanntette skott mellom disse måtene å øve innflytelse på.”

I tillegg kan et bidrag naturligvis tenkes gitt i håp om å oppnå en fordelaktig behandling i en konkret sak.

Demokratifinansieringsutvalget vurderte om det burde innføres et forbud mot avtaler knyttet til økonomiske bidrag, men kom til at partiene fortsatt må ha adgang til ”å inngå

mer eller mindre forpliktende politiske avtaler, også med samarbeidspartnere som ønsker å bidra med generell økonomisk støtte” (NOU 2004: 25 side 89). Utvalget anbefalte imidlertid at partiene skulle pålegges å avgi en erklæring ”om de med noen bidragsyter har inngått avtaler, politiske og/eller forretningsmessige, og at offentligheten skal ha rett til innsyn i eventuelle avtaler” (side 89). Dette kommer til uttrykk også i utredningen side 83, der det uttales blant annet:

”Utvalget går likevel inn for at partiene, sammen med inntektsinnberetningen, skal opplyse om de har inngått forretningsmessige og eller politiske avtaler med noen av bidragsyterne. For øvrig vises til at hensynet til å unngå korrupsjon og andre utilbørlige forhold også ivaretas gjennom kommunelovens og forvaltningslovens bestemmelser om habilitet og ugyldighet, og i siste hånd straffelovens regler om korrupsjon og påvirkningshandel.”

3.3 Vurdering av kommunal- og regionalminister Navarsetes habilitet

Forvaltningsloven § 6 annet ledd åpner for en bred, skjønnsmessig vurdering av om tjenestemannens tilknytning til saken eller andre ”særegne forhold” kan være ”egnet til å svekke tilliten til” at vedkommende vil behandle saken på en upartisk måte. Det fremgår av bestemmelsen at det ved vurderingen skal legges vekt på om avgjørelse i saken kan innebære ”særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til”.

I henhold til partifinansieringsregisteret mottar mange av de politiske partiene eksterne, økonomiske bidrag. Antall bidrag og bidragsgivers identitet varierer, men at et parti mottar bidrag, er ikke i seg selv særegent. Det særegne i saken her er at den gjaldt et selskap som for 34 % er eid av et annet selskap som i august 2009 ytte økonomisk støtte til Senterpartiet, og hvis konsernsjef hadde vært engasjert i fornybarprosjektet. At bidraget fra Eidsiva Energi AS kan ha vært i strid med partiloven § 17 tredje ledd bokstav a, har etter vårt skjønn liten eller ingen betydning for habilitetsvurderingen.

Det er ikke opplyst noe som tilsier at behandlingen av den aktuelle saken vil innebære noen særlig fordel, tap eller ulempe for statsråd Navarsete personlig. Det er heller ikke noe som indikerer at det foreligger en ”nær personlig tilknytning” mellom statsråden og Energiråd Innlandet AS eller noen av dets eiere, eller at avgjørelse av sakene kan innebære noen ”særlig fordel, tap eller ulempe” for Senterpartiet. Spørsmålet om inhabilitet må dermed avgjøres på grunnlag av en friere vurdering av om Eidsiva Energi AS’ økonomiske bidrag til Senterpartiet i 2009 og konsernsjefens engasjement i den sammenheng var egnet til å svekke tilliten til statsråd Navarsete.

Som partileder har statsråd Navarsete i utgangspunktet en sterkere tilknytning til Senterpartiets økonomiske forhold og aktiviteten i partiapparatet enn andre statsråder fra samme parti. Videre hadde hun siden våren 2009 hatt kjennskap til at Eidsiva Energi AS ville yte økonomisk støtte til Senterpartiet. Det var imidlertid ikke Energiråd Innlandet AS som ga økonomisk støtte til Senterpartiet, men en av dets eiere. Energiråd

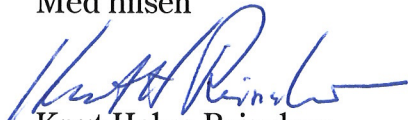
Innlandet AS er et eget rettssubjekt og med flere eiere enn bare Eidsiva Energi AS. Eidsiva Energi AS' økonomiske interesse i saken var således indirekte og beløpsmessig mindre enn søknadsbeløpet totalt sett. Videre hadde søknaden fra Energiråd Innlandet AS, så vidt vi har forstått, ingen direkte tilknytning til det fornybarprosjektet som støtten fra Eidsiva Energi AS knyttet seg til. Heller ikke sett i sammenheng med konsernsjef Mørkved Rinnans engasjement i fornybarprosjektet, uavhengig av om statsråden kjente til dette engasjementet, mener vi at forholdet var egnet til å rukke ved tilliten til statsråd Navarsetes upartiskhet.

På denne bakgrunn har vi kommet til at statsråd Navarsete ikke var inhabil ved Kommunal- og regionaldepartementets behandling av søknaden fra Energiråd Innland AS.

3.4 Vurdering av statssekretær Dag Henrik Sandbakkens habilitet

For at et forhold skal være egnet til å svekke tilliten til en tjenestemanns upartiskhet, må det etter vår vurdering i et tilfelle som det foreliggende i det minste være en forutsetning at tjenestemannen var klar over det aktuelle forholdet. I Kommunal- og regionaldepartementets brev hit er det opplyst at statssekretær Sandbakken "første gang ble kjent med hvilke virksomheter som sto bak støtten, i begynnelsen av september 2010". Hvis det med dette menes at han ikke før denne dato ble klar over at Eidsiva Energi AS ville yte eller hadde ytt pengestøtte til Senterpartiet, kan vi ikke se at denne støtten kan ha påvirket statssekretærens upartiskhet før den tid. Støtten fra Eidsiva Energi AS gir derfor ikke grunnlag for å konstatere inhabilitet for statssekretær Sandbakken.

Med hilsen



Knut Helge Reinskou
ekspedisjonssjef



Toril K. Høyland
avdelingsdirektør